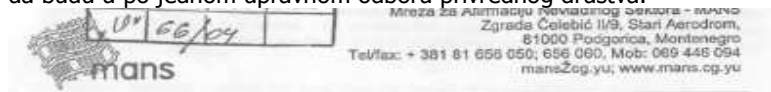

Kroz niz studija slučajeva ovo poglavlje pokazuje – kao što su to najavili mnogi poslanici koji su glasali za Zakon – da važeći Zakon o konfliktu interesa ima ozbiljne nedostatke i da Komisija nadležna za njegovo sprovođenje to ne čini na nepristrasan i objektivna način.

Studije slučaja se odnose na nespojivosti funkcija članova Vlade, sudija i tužilaca i drugih javnih funkcija, sve do samog predsjednika Vlade, kao i podnošenje netačnih izvještaja o prihodima, imovini i poklonima, i učešće javnih funkcionera u biznisu. One pokazuju zabrinjavajući trend da pojedinci "od povjerenja" obavljaju više izuzetno značajnih javnih funkcija i dok se o razlozima za takav pristup može samo špekulisati, nesporno je da tako nastali konflikti interesa treba da budu razlog za zabrinutost.

3.1. Nespojivost funkcija članova Vlade i drugih javnih funkcija

Inicijalno usvojeni Zakon o konfliktu interesa je dozvoljavao članovima Vlade, premijeru i ministrima, da budu u po jednom upravnom odboru privrednog društva.

USTAVNI SUD REPUBLIKE CRNE GORE
PODGORICA

NVO - MANS -

BR. 320/02

Podgorica, 14. jul 2004. godine

PODGORICA, 14. 07. 2004.

Predmet: Inicijativa za pokretanje postupka ocjene ustavnosti člana 15. Zakona o konfliktu interesa Republike Crne Gore podnesena od strane Mreže za afirmaciju nevladinog sektora – MANS iz Podgorice

Ovim aktom MANS pokreće inicijativu za ocjenu ustavnosti člana 15. Zakona o konfliktu interesa RCG i to stava 2 koji kaže: "Izuzetno, javni funkcioner može biti član organa jednog privrednog društva u kome je država, odnosno lokalna samouprava vlasnik."

Dokaz: Zakon o konfliktu interesa, član 15, stav 2.

Ovaj stav Zakona je direktno suprotan članu 93 Ustava Republike Crne Gore koji govori o nespojivosti funkcije i koji glasi: "Član Vlade ne može vršiti poslaničku i drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost".

Dokaz: Ustav Republike Crne Gore, član 93.

Naime, Zakon o konfliktu interesa ne definiše pojam javnog funkcionera, niti određuje ko sve spada u ovu kategoriju. Ipak, analogijom i tumačeći samu suštinu Zakona može se zaključiti da u javne funkcionere spadaju članovi Vlade, koji se u Uredbi o Vladi Crne Gore, SL br15/94, 4/97 u članu 2. definišu kao: Vladu čine Predsjednik, jedan ili više potpredsjednika i ministri.

Prema tome, članovi Vlade kao javni funkcioneri ne mogu vršiti javne funkcije i profesionalno obavljati druge djelatnosti, u koje definitivno spada obavljanje funkcije člana organa upravljanja privrednog društva u kome je država, odnosno lokalna samouprava vlasnik.

Stavramo da sporni član Zakona omogućava postojanje mogućeg i realnog konflikta interesa, zato što se jedna osoba, kao rukovodilac resornog ministarstva može pojaviti kao član organa jednog privrednog društva i time u postupanju ugroziti interese jednog od ta dva subjekta.

Na osnovu iznijetog tražimo da ovaj Sud na javnoj raspravi prihvati slijedeću inicijativu i predložimo da se donese

ODLUKA

Kojom će Ustavni sud utvrditi da član 15 stav 2. Zakona o konfliktu interesa nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Crne Gore.

Podnosišlac:

Za MANS:

Inicijativa Ustavnom sudu od 14. jula 2004. godine

Po usvajanju takvog zakona, MANS je pokrenuo inicijativu za pokretanje ocjene ustavnosti člana 15 Zakona o konfliktu interesa kojim se članovima Vlade omogućava da ostanu u po jednom upravnom odboru.

U inicijativi se navodi da je taj član u direktnoj suprotnosti sa Ustavom koji govori o nespojivosti funkcije i zabranjuje članovima Vlade da vrše poslaničku i drugu javnu funkciju, ili profesionalno obavljaju drugu djelatnost.

Inicijativa je podnijeta 14. jula 2004. godine, a Ustavni sud je o njoj odlučivao tek šest mjeseci kasnije, 26. januara 2005. godine.

Presudom Ustavnog suda utvrđeno je da je sporna odredba suprotna Ustavu i ona je prestala da važi, pa je **članovima Vlade zabranjeno da obavljaju druge javne funkcije, uključujući i funkcije članova upravnih odbora javnih i privatnih preduzeća.**

Izvodi iz Odluke Ustavnog suda Republike Crne Gore od 26. januara 2005. godine kojom se utvrđuje da odredba člana 15, stav 2, Zakona o konfliktu interesa, nije u saglasnosti sa Ustavom i prestaje da važi danom objavljivanja odluke¹

Skupština Republike Crne Gore, kao donosilac osporenog akta, u ostavljenom roku nije dostavila odgovor na navode sadržane u rješenju o pokretanju postupka.

Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporene odredbe Zakona, utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Crne Gore.

Osporenom odredbom Zakona, propisano je da izuzetno, javni funkcioner može biti član organa jednog privrednog društva u kome je država, odnosno lokalna samouprava vlasnik.

* * *

Iz navedenih odredaba Ustava proizilazi da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava, ako je to neophodno za njihovo ostvarivanje, da je vlast vezana Ustavom i zakonom, da je svako obavezan da se pridržava Ustava i zakona, da član Vlade, sudija, državni tužilac, kao i predsjednik i sudije Ustavnog suda ne mogu vršiti poslaničku i drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.

* * *

Izuzetak, propisan osporenim odredbom Zakona, da javni funkcioner može biti član organa jednog privrednog društva u kome je država, odnosno lokalna samouprava vlasnik, mora se tumačiti u kontekstu cjeline uređivanja ovih odnosa. Naime, iz Zakona o konfliktu interesa proizilazi da javna funkcija podrazumijeva, u smislu ovog zakona, poslove koje obavlja lice, koje se bira neposrednim i tajnim glasanjem, lice koje bira ili imenuje Skupština Republike Crne Gore, lice koje imenuje ili postavlja Vlada Republike Crne Gore i lice koje bira ili imenuje lokalna samouprava.

Dakle, osporena odredba Zakona odnosi se na sve javne funkcionere, i ako Ustav drugu javnu funkciju, odnosno profesionalnu djelatnost zabranjuje samo pojedinim nosiocima javne funkcije. Naime, nespojivost funkcija propisana Ustavom odnosi se na članove Vlade, sudije, državnog tužioca, predsjednika i sudije Ustavnog suda. Ustav, u tom smislu, izričito propisuje nespojivost funkcije za te javne funkcionere, dok za ostale javne funkcionere definisane Zakonom, nema tog ustavnog ograničenja.

S obzirom da je Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 6/02) propisano da su organi privrednog društva skupština akcionara i odbor direktora, a da je odredbom člana 15 stav 1 Zakona o konfliktu interesa propisano da javni funkcioner može biti član skupštine akcionara, to znači da se osporena odredba odnosi na članstvo u odboru direktora, koji je organ upravljanja i rukovođenja društva.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba Zakona nije saglasna sa Ustavom Republike Crne Gore, jer se tom odredbom povređuje ustavni princip nespojivosti funkcije iz čl. 93, 106 i 111 Ustava Republike Crne Gore.

¹ Odluka Ustavnog suda Republike Crne Gore br. 66/04 od 26. januara 2005. godine

Od stupanja na snagu Zakona i Odluke Ustavnog suda, i nakon podnošenja inicijativa MANS-a, sva četiri tadašnja potpredsjednika i sedam ministara su podnijeli ostavke na ukupno 22 funkcije u upravnim odborima privrednih društava.

U praksi, brojni problemi se javljaju oko tumačenja pojma javne funkcije, posebno po pitanju učešća članova Vlade u savjetodavnim, pa i tijelima sa izvršnim ovlaštenjima koje osniva sama Vlada.

Prema Zakonu o konfliktu interesa, javni funkcioner se postaje činom imenovanja od strane Vlade, odnosno Skupštine ili lokalne samouprave, ali u praksi, bez valjanog uporišta u zakonu, Komisija za utvrđivanje konflikta interesa u različitim slučajevima različito tumači pojam javne funkcije.

Studije slučajeva pokazuju da Komisija ima dvostruke standarde i istovremeno tvrdi da je članstvo u nekom tijelu javna funkcija, dok te iste funkcije nisu javne za članove Vlade, sudije i tužioce, već oni time obavljaju dužnost u okviru svojih nadležnosti, iako su svi članovi tih tijela imenovani na isti način.

Najdrastičniji primjeri različitog tumačenja zakona od strane Komisije se odnose na bivšeg predsjednika Vlade, Mila Đukanovića, i predstavljeni su u nekoliko studija slučajeva datih u ovom poglavlju. Đukanović je u periodu dok je bio predsjednik Vlade u isto vrijeme obavljao i pet drugih funkcija: ministra odbrane, predsjednika Savjeta za privatizaciju, predsjednika Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, člana Savjeta za evropske integracije i predsjednika Upravnog odbora Agencije za promociju stranih investicija.

3.1.1. Studija slučaja 2: Članovi Vlade u upravnim odborima privrednih društava

Mjesec dana nakon odluke Ustavnog suda² koja je stupila na snagu 7. marta 2005. godine, a kojom je članovima Vlade zabranjeno da obavljaju druge javne funkcije, MANS je 12. aprila podnio inicijativu protiv članova tadašnjeg saziva Vlade Crne Gore koji su prema zvaničnim podacima i dalje vršili funkcije članova upravnih odbora.

Prema Zakonu o privrednim društvima, Privredni sud vodi evidenciju o preduzećima, uključujući i podatke o članovima odbora direktora, a obaveza svakog privrednog društva je da prijavi nastale promjene. Sve dok se bilo koja promjena, pa i promjena u upravljačkoj strukturi preduzeća, ne zavede u Centralni registar Privrednog suda, ona, prema zakonu, nema pravnu snagu.

Iz Biroa za odnose sa javnošću Vlade istog dana kada su inicijative podnijete je saopšteno da su prijavljeni ministri podnijeli ostavke na sporna mjesta u odborima direktora i da je pitanje *"kada će organi upravljanja u tim preduzećima prihvatiti ostavke članova vlade, njihova stvar"*³. Taj stav se kasnije našao i u odlukama Komisije koja smatra da *"dan podnošenja ostavke i ne učestvovanja u radu organa privrednog društva čin kojim se otklanja postupanje suprotno Zakonu o konfliktu interesa, a ne i formalno konstatovanje ostavke i njena registracija u Centralni registar, koje radnje i vrijeme njihovog izvršenja ne zavise od javnog funkcionera koji postupa po Zakonu"*.

Komisija 8. juna 2005. godine donosi odluke da ni jedan od ministara ne krši zakon uz obrazloženje:

"U smislu Zakona o konfliktu interesa, konflikt interesa postoji kada javni funkcioner privatni interes stavlja ispred javnog interesa, radi sticanja materijalne koristi ili privilegija za sebe ili sa njim povezana lica, a u Inicijativi se ne navode radnje i postupanja koja bi predstavljala postojanje konflikta interesa. Članstvo člana Vlade u organima privrednog društva predstavlja postupanje suprotno Zakonu o konfliktu interesa, a ne konflikt interesa u smislu člana 4 stav 1 alineja 1 Zakona".

² Detaljnije informacije o postupku pred Ustavnim sudom i izvodi iz Odluke su dati u poglavlju 1.5.

³ Dnevnik "Dan" – 13. april 2005. godine

Od deset ministara na koje su se inicijative odnosile, svi su kršili Zakon po nekom osnovu:

- Dva su tek nakon podnošenja inicijative podnijela ostavke,
- Sedam je podnijelo ostavke tek nakon izvjesnog perioda od kada im je Zakon o konfliktu interesa zabranio da obavljaju više javnih funkcija (nakon stupanja na snagu odluke Ustavnog suda),
- Pet je i nakon stupanja na snagu Zakona koji im je dozvoljavao da budu u po jednom upravnom odboru (prije odluke Ustavnog suda), obavljalo funkcije u više upravnih odbora.

Član Vlade	Upravni odbor	Odluka Komisije	Ostavka
Darko Uskoković, ministar ekonomije	Montenegro bonus	Ne krši Zakon ⁴	Podnio ostavku 21. aprila 2005. 45 dana nakon odluke Ustavnog suda 9 dana nakon podnošenja inicijative
Milutin Simović, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Plantaže	Ne krši Zakon ⁵	Podnio ostavku 1. aprila 2005. 23 dana nakon odluke Ustavnog suda 11 dana prije podnošenja inicijative
	Montenegro bonus		Podnio ostavku 05. jula 2005. 49 dana nakon odluke Ustavnog suda 23 dana nakon podnošenja inicijative
	Mljekara Zora		Podnio ostavku početkom 2003. Prije odl. Ust. suda i stup. na snagu Zakona
Branimir Gvozdenović, potpredsjednik	Elektroprivreda CG	Ne krši Zakon ⁶	Podnio ostavku 31. marta 2005. 24 dana nakon odluke Ustavnog suda 12 dana prije podnošenja inicijative
Dragan Đurović, potpredsjednik i ministar unutrašnjih poslova	Budvanska rivijera	Ne krši Zakon ⁷	Podnio ostavku 30. marta 2005. 23 dana nakon odluke Ustavnog suda 13 dana prije podnošenja inicijative
Miroslav Ivanišević, potpredsjednik	Luka Bar	Ne krši Zakon ⁸ .	Podnio ostavku 25. marta 2005. 18 dana nakon odluke Ustavnog suda 18 dana prije podnošenja inicijative
Jusuf Kalamperović, potpredsjednik	Montenegro airlines	Ne krši Zakon ⁹	Podnio ostavku 24. marta 2005. 17 dana nakon odluke Ustavnog suda 19 dana prije podnošenja inicijative
	Centrojadran		Podnio ostavku 13. oktobra 2004. Prije odluke Ustavnog suda 135 dana od stupanja na snagu Zakona
	Merkur & Co		Podnio ostavku 13. oktobra 2004. 135 dana od stupanja na snagu Zakona
Slavoljub Stijepović, ministar rada i socijalnog staranja	Centar Zeta	Ne krši Zakon ¹⁰	Podnio ostavku 14. februara 2005. Prije odluke Ustavnog suda 225 dana od stupanja na snagu Zakona
	Sindikalni fond za solidarnu stambenu izgradnju		Podnio ostavku 10. septembra 2004. Prije odluke Ustavnog suda 90 dana od stupanja na snagu Zakona

⁴ Odluka broj 1160/71 od 7. jula 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Darko.htm>

⁵ Odluka broj 1160/72 06. jula 2005. godine, www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Milutin.htm

⁶ Odluka Komisije broj 1168/59, od 8. juna 2005. godine, www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Gvozdenovic.htm

⁷ Odluka broj 1160/61 od 8. juna 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Dragan.htm>

⁸ Odluka broj 1160/58 od 8. juna 2005. godine, www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Miroslav.htm

⁹ Odluka broj 1160/60 od 8. juna 2005. godine, www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/kalaperovic.htm

¹⁰ Odluka broj 1160/62 od 8. juna 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Stijepovic.htm>

Član Vlade	Upravni odbor	Odluka Komisije	Ostavka
Boro Vučinić, ministar uređenja prostora	13. jul		Podnio ostavku 28. januara 2005. Prije odluke Ustavnog suda 210 dana od stupanja na snagu Zakona
	Sindikalni fond za solidarnu stambenu izgradnju	Ne krši Zakon ¹¹	Podnio ostavku 23. jula 2004. Prije odluke Ustavnog suda 23 dana od stupanja na snagu Zakona
Predrag Nenezić, ministar turizma	Montenegro airlines	Ne krši Zakon ¹²	Podnio ostavku 27. decembra 2004. Prije odluke Ustavnog suda 180 dana od stupanja na snagu Zakona
Andrija Lompar, ministar saobraćaja	Izgradnja	Ne krši Zakon ¹³	Podnio ostavku 23. jula 2004. Prije odluke Ustavnog suda 23 dana od stupanja na snagu Zakona

¹¹ Odluka broj 1160/65 od 8. juna 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Vucinic.htm>

¹² Odluka broj 1160/36 od 8. juna 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/Nenezic.htm>

¹³ Odluka broj 1160/64 od 8. juna 2005. godine, <http://www.konfliktinteresa.cg.yu/rjesenja/lompar.htm>

3.1.2. Studija slučaja 3: Savjet za privatizaciju

Vlada Crne Gore je odlukom uspostavila Savjet za privatizaciju radi upravljanja, kontrole i obezbjeđenja sprovođenja privatizacije, kao tijelo koje u postupku privatizacije zastupa interese države i ima izvršna ovlaštenja. Savjet za privatizaciju za svoj rad odgovara Vladi, podnosi joj izvještaje o svom radu i predlaže planove privatizacije.

Prema Odluci Vlade, predsjednik Savjeta je predsjednik Vlade, a većina članova Savjeta su članovi Vlade¹⁴, koji sami sebi podnose izvještaje i vrše nadzor nad sopstvenim radom.

Zakon o konfliktu interesa propisuje da su **javni funkcioneri lica koja imenuje ili postavlja Vlada**, pa je po tom osnovu MANS podnio niz inicijativa kako bi dokazao da su članovi Savjeta za privatizaciju javni funkcioneri, te da članovi Vlade ne mogu obavljati te funkcije.

Po osnovu inicijativa MANS-a, Komisija za utvrđivanje konflikta interesa je donijela **niz kontradiktornih mišljenja i odluka**:

- Komisija je 28. aprila 2005. godine na zahtjev potpredsjednika Savjeta, Veselina Vukotića dala mišljenje da članstvo u Savjetu za privatizaciju **nije javna funkcija**.
- Dana 12. decembra 2005. godine, u odgovoru na inicijativu MANS-a Komisija je ponovo konstatovala da to **nije javna funkcija**.
- Po novoj inicijativi MANS-a, Komisija 20. marta 2006. godine donosi odluku da članstvo u Savjetu **jeste javna funkcija**.
- Novom odlukom od 27. aprila 2006. godine, Komisija konstatuje da **za članove Vlade članstvo u Savjetu za ne predstavlja javnu funkciju** i navodi:

„Logično je i nužno da u sastavu Savjeta za privatizaciju, kao i u drugim Vladinim radnim tijelima, bude i jedan broj članova Vlade, pa njihovo učešće u Vladinim operativnim i savjetodavnim radnim tijelima ne predstavlja postupanje suprotno članu 93 Ustava, niti konflikt interesa, a time ni kršenje Zakona o konfliktu interesa, jer imenovanjem u Savjet za privatizaciju ne stupaju na novu javnu funkciju, već obavljaju dužnost u okviru Vladinih nadležnosti i njene organizacije. Takvo tumačenje nije u suprotnosti sa odlukom koju je Komisija ranije donijela, a kojom je ocijenjeno da se lica imenovana u Savjet za privatizaciju smatraju javnim funkcionerima, već se stavovi iz tih odluka međusobno dopunjavaju. Naime, Mišljenje Komisije odnosi se na lica imenovana u Savjet za privatizaciju izvan sastava Vlada i ta lica, zbog obavljanja dužnosti u Vladinim tijelima, a time i nadležnostima, a zbog imenovanja od strane Vlade smatraju se javnim funkcionerima u smislu člana 2 stav 2 Zakona o konfliktu interesa i to, prije svega, zbog statusa po osnovu imenovanja.“

Komisija istovremeno tvrdi da je za potpredsjednika Savjeta Veselina Vukotića članstvo u tom tijelu javna funkcija, a za predsjednika Vlade i ministre nije, iako su svi imenovani na isti način — odlukom Vlade

¹⁴ U periodu kada je inicijativa podnešena, predsjednik Savjeta je bio predsjednik Vlade, Milo Đukanović, a članovi ministar ekonomije, Predrag Bošković, ministar turizma, Predrag Nenezić i ministar finansija, Igor Lukšić.

Na osnovu člana Ustava kojim se članovima Vlade zabranjuje da obavljaju druge javne funkcije, MANS 30. juna 2007. godine podnosi inicijativu Ustavnom sudu za pokretanje **ustavnosti Odluke** o obrazovanju Savjeta za privatizaciju kojom se za članove Savjeta imenuju članovi Vlade.

Ustavni sud 1. decembra 2005. godine odbacuje inicijativu i proglašava se **nenadležnim** za ocjenu ustavnosti Odluke Vlade, jer nije u pitanju akt kojim se definišu prava i obaveze za neodređeni broj lica, pa nije u pitanju opšta pravna norma, već pojedinačan pravni akt.

Procjena ustavnosti pojedinačnih pravnih akata nije u nadležnosti bilo koje institucije, pa Vlada može nesmetano donositi i postupati po pojedinačnim pravnim aktima koja su u suprotnosti sa Ustavom¹⁵.

Ustavom Republike Crne Gore propisano je da zakon mora biti saglasan sa Ustavom, a drugi propis i opšti akt sa Ustavom i zakonom (član 107) i da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom (član 113 stav 1 tačka 2).

Zakonom o privatizaciji privrede («Službeni list Republike Crne Gore», br.23/96, 6/99, 55/00 i 42/04) propisano je da radi upravljanja, kontrole i obezbjedjenja sprovođenja privatizacije Vlada Republike Crne Gore obrazuje Savjet za privatizaciju i da se djelokrug rada, sastav i druga pitanja vezana za rad Savjeta uređuje aktom o osnivanju, koji će se objaviti u «Službenom listu Republike Crne Gore» (član 2a st. 1 i 4).

Iz citiranih odredaba člana 113 stav 1 tačka 2 Ustava Republike Crne Gore proizilazi da je Ustavni sud nadležan da odlučuje o saglasnosti propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom. Uvidom u osporenu Odluku Ustavni sud je utvrdio da nije nadležan da ocjenjuje njenu ustavnost i zakonitost. Naime, osporeni akt, iako je donijet u formi odluke, ne sadrži odredbe opšteg karaktera, niti na opšti način uređuje odnose, već se pojedinačnim odredbama imenuje deset članova Savjeta za privatizaciju, odnosno zamjenjuju dva člana Savjeta za privatizaciju novim članovima, poimenično odredjenim. Iz sadržine osporenih odredaba, takodje, proizilazi da se njima ne utvrđuju prava i obaveze za neodređeni broj lica, tako da one po svojoj sadržini, predmetu regulisanja i pravnoj prirodi nijesu opšte pravne norme, čiju bi ustavnost i zakonitost Ustavni sud, saglasno odredbama člana 113 stav 1 Ustava Republike Crne Gore mogao da ocjenjuje u ustavno-sudskom postupku. Iz ovih razloga, Ustavni sud je utvrdio da nije nadležan da ocjenjuje ustavnost i zakonitost osporene Odluke.

Na osnovu iznijetih razloga riješeno je kao u dispozitivu.

ZAMJENIJE PREDSEDNIKA
USTAVNOG SUDA REPUBLIKE CRNE GORE
SUDIJA,
Borislav Smolović

¹⁵ U slučaju da pojedinačan pravni akt krši prava građana, oni mogu podnijeti ustavnu žalbu za zaštitu svojih Ustavom zagarantovanih prava, ali ni stari, a ni novi Ustav ne predviđaju procjenu ustavnosti pojedinačnih akata kojima se krše druge odredbe Ustava.

3.1.3. Studija slučaja 4: Agencija za promociju stranih investicija

Rješenjem o imenovanju Upravnog odbora Agencije Crne Gore za promociju stranih ulaganja, Vlada je za članove upravnog odbora Agencije imenovala članove Vlade: Mila Đukanovića, potpredsjednika Vlade, i ministre Gordanu Đurović, Predraga Nenezića i Bora Vučinića.

MANS je po tom osnovu podnio inicijative za utvrđivanje konflikta interesa, ali je Komisija odlučila da članovi Vlade ne krše Zakon o konfliktu interesa, jer je Agencija u stvari svojevrsno radno tijelo Vlade, pa članstvo u upravnom odboru Agencije za članove Vlade ne predstavlja javnu funkciju.

Odlukom, kao opštim aktom, je propisano da Upravni odbor imenuje Vlada, da je predsjednik Upravnog odbora, po položaju, predsjednik Vlade, a članovi: ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, ministar turizma i ministar zaštite životne sredine i uređenja prostora.

Saglasno navedenoj odluci, predsjednik Vlade je po položaju predsjednik Upravnog odbora Agencije, pa je Vlada, postupajući po Odluci, Rješenjem o imenovanju samo formalno imenovala Mila Đukanovića kao predsjednika Vlade.

Polazeći od odredaba Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG“, br. 38/03) i Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list RCG“, br. 54/04, 78/04 i 6/05) koje se odnose na poslove, osnivanje i rad državne uprave, Komisija ocjenjuje da su poslovi Agencije poslovi iz nadležnosti Vlade i Agencija je usvari svojevrsno radno tijelo Vlade.

Imajući u vidu status i poslove kojim se Agencija bavi, Komisija cijeni da članstvo člana Vlade u Upravnom odboru Agencije nije druga javna funkcija i ne predstavlja postupanje suprotno članu 93 Ustava RCG i Zakonu o konfliktu interesa. Komisija se nije upuštala niti je to njena nadležnost u eventualnu ustavnost Odluke o osnivanju Agencije, u smislu člana 93 Ustava.

Predsjednik Upravnog odbora Agencije ne prima naknadu za rad u Upravnom odboru pa i nije mogao prijaviti prihod po tom osnovu.

Na osnovu navedenog, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Broj: 1428/4

Podgorica, 24. jul 2006. godine

KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE KONFLIKTA INTERESA

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove odluke nezadovoljna stranka može, u roku od osam dana od dana...

PREDSJEDNIK
Slobodan Leković

MANS 8. juna 2006. godine podnosi inicijativu Ustavnom sudu i 11. marta 2007. godine, **Ustavni sud** donosi odluku kojom se utvrđuje da je Odlukom o osnivanju Agencije toj instituciji dat status javne ustanove, a ne status radnog tijela Vlade, pa odlučuje da **odredba kojom se članovi Vlade imenuju na funkcije članova Upravnog odbora Agencije, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.**

Uprkos odluci Ustavnog suda, do objavljivanja ove publikacije, Vlada nije izvršila odluku Ustavnog suda i imenovala druga lica za članove upravnog odbora Agencije¹⁶.

¹⁶ http://www.crps.cg.yu/home.php?akcija=registar&akcija2=reg_det&ID=10000072

3.1.4. Studija slučaja 5: Nacionalna komisija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala

О Д Л У К У

О ОБРАЗОВАЊУ НАЦИОНАЛНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА БОРБЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ И ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

I Образује се Национална комисија за имплементацију Акционог плана за спровођење Програма борбе против корупције и организованог криминала (у даљем тексту: Национална комисија).

II У Националну комисију именују се:

председник
проф. др ГОРДАНА ЂУРОВИЋ, потпредседник
Владе Републике Црне Горе

замјеник председника
ЈУСУФ КАЛАМПЕРОВИЋ, министар
унутрашњих послова и јавне управе

чланови:
др ИГОР ЛУКШИЋ, министар финансија
МИРАШ РАДОВИЋ, министар правде
ДРАГИША ПЕШИЋ, председник Одбора за
економију, финансије и буџет у Скупштини
Републике Црне Горе
ЦАВИД ШАБОВИЋ, председник Одбора за
политички систем, правосудје и управу у Скупштини
Републике Црне Горе
РАТКО ВУКОТИЋ, председник Врховног суда
Републике Црне Горе
ВЕСНА МЕДЕНИЦА, Врховни државни
тужилац
БЕСЕЛИН ВЕЉОВИЋ, директор Управе полиције
ВЕСНА РАТКОВИЋ, директор Управе за
антикорупцијску иницијативу
ВАЊА ЂАЛОВИЋ, извршни директор Мреже
за афирмацију невладиног сектора

Jeste javna funkcija: Komisija je 30. marta 2007. usvojila Mišljenje da je lice imenovano za člana Nacionalne komisije javni funkcioner, "posebno imajući u vidu nadležnost Nacionalne komisije i činjenicu da je Vlada imenovala članove Nacionalne komisije, Komisija ocjenjuje da je Vanja Čalović, kao član Nacionalne komisije, javni funkcioner u smislu čl. 2 stav 2 Zakona, jer je za člana te komisije imenovala Vlada.

MANS je, nakon toga podnio inicijativu za pokretanje postupka pred Komisijom za utvrđivanje konflikta interesa protiv Gordane Đurović, potpredjednika Vlade, Igora Lukšića, ministra finansija, Jusufa Kalamperovića, ministra unutrašnjih poslova i javne uprave, Miraša Radovića, ministra pravde, Vesne Medenice, Vrhovnog državnog tužioca i Ratka Vukotića, predsjednika Vrhovnog suda, jer pored tih funkcija vrše i funkciju predsjednika, odnosno članova Nacionalne komisije za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. Na funkciju u Nacionalnoj komisiji funkcioneri su imenovani od strane Vlade.

Članovi Nacionalne komisije za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala su imenovani odlukom Vlade.

Nacionalna komisija prati sprovođenje Akcionog plana, odnosno nadgleda realizaciju mjera koje sprovode institucije čiji su rukovodioci i sami članovi Komisije, pa prate i ocjenjuju sopstveni rad.

Komisija za utvrđivanje konflikta interesa je prvo usvojila Mišljenje da su članovi Nacionalne komisije, javni funkcioneri, a zatim je ocijenila da za članove Vlade, sudije i tužioce funkcija člana Nacionalne komisije nije javna funkcija.

Vanja Čalović se, kao član Nacionalne komisije za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, 20. marta 2007. godine obratila Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa sa zahtjevom za mišljenje da li je, kao član Nacionalne komisije za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, javni funkcioner.

Nije javna funkcija: Komisija je 27. aprila 2007. donijela odluku da ministri nisu prekršili Zakon jer je Nacionalna komisija radno tijelo Vlade, a njen zadatak da rukovodi, organizuje i sinhronizuje aktivnosti organa državne uprave, državnih organa i drugih nadležnih institucija u sprovođenju Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, pa članstvo člana Vlade u Nacionalnoj komisiji nije druga javna funkcija. U odlukama vezanim za Vrhovnog državnog tužioca, Vesnu Medenicu i predsjednika Vrhovnog suda, Ratka Vukotića, Komisija je odlučila da ni njihovo članstvo u Nacionalnoj komisiji ne predstavlja drugu javnu funkciju, već da je obaveza Vrhovnog državnog tužioca, odnosno Predsjednika vrhovnog suda da obavlja poslove iz svoje nadležnosti u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala.

MANS je 10. maja 2007. podnio zahtjev za preispitivanje prvostepene odluke ističući da su članovi Vlade, Vrhovni državni tužilac i predsjednik Vrhovnog suda odlukom Vlade imenovani na funkcije članova Nacionalne komisije, pa su time stekli status javnog funkcionera. U zahtjevu se navodi da su, iako imenovani na isti način, drugi članovi nacionalne komisije proglašeni javnim funkcionerima, čime se krši Ustavno pravo na jednakost pred zakonom.

Nije javna funkcija: Komisija je 25. maja odbacila zahtjev i potvrdila prethodnu odluku.

Vanja Čalović je 11. maja zatražila od Komisije da preispita Mišljenje, navodeći da je time što je kao član Nacionalne komisije proglašena javnim funkcionerom, a drugi članovi iste komisije nisu dobili taj status, povrijeđeno njeno Ustavno pravo na jednakost građana pred Zakonom.

Jeste javna funkcija: Komisija je 25. maja odbila zahtjev za preispitivanje i potvrdila ranije donešeno mišljenje uz obrazloženje:

„Komisija ocjenjuje da zahtjev za preispitivanje Mišljenja nema za cilj promjenu Mišljenja, u smislu da imenovana nije javni funkcioner, već i dalje insistira da, zbog načina imenovanja u Nacionalnu komisiju, članovi Vlade krše Zakon o konfliktu interesa, jer obavljaju drugu javnu funkciju, vezujući to za svojstvo svog statusa javnog funkcionera zbog načina izbora. Komisija za utvrđivanje konflikta interesa, po Inicijativi i zahtjevu NVO MANS, i u prvostepenom i drugostepenom postupku, utvrdila je da članovima Vlade ovo nije druga i nedozvoljena javna funkcija, već dužnost koju obavljaju u okviru Vladinih institucija, odnosno tijela.“

Vanja Čalović se zatim, 2. aprila 2007. godine, obratila Komisiji za davanje mišljenja da li kao član Nacionalne komisije mora podnijeti ostavku na dužnost izvršnog direktora NVO MANS:

„U skladu sa članom 16 bih trebala da podnesem ostavku na poziciju izvršnog direktora MANS-a, jer kao javni funkcioner mogu biti samo član nevladine organizacije. Sa druge strane, na funkciju člana Nacionalne komisije sam imenovana u svojstvu izvršnog direktora MANS-a. Ukoliko podnesem ostavku na funkciju izvršnog direktora MANS-a, time prestajem biti član Nacionalne komisije, jer sam na tu funkciju imenovana kao izvršni direktor, odnosno prestajem biti javni funkcioner. Sa druge strane, ukoliko nisam javni funkcioner, onda mogu biti izvršni direktor MANS-a, međutim, time se ponovo stiče osnov da, kao izvršni direktor MANS-a budem član Nacionalne komisije, što nas ponovo vraća na početak.“

I nije i jeste javna funkcija: Komisija je 27. aprila donijela mišljenje da članstvo Vanje Čalović u Nacionalnoj komisiji, kao javnog funkcionera, nije nespojivo sa vršenjem dužnosti izvršnog direktora NVO MANS i ne predstavlja postupanje suprotno Zakonu. Željka Vuksanović, član Komisije za konflikt interesa, je izdvojila mišljenje:

"Neodrživo je mišljenje Komisije da je članstvo u Nacionalnoj komisiji za Vanju Čalović javna funkcija a za ostale njene članove nije pa je neophodno da Komisija preispita svoj stav."

3.2. Nespojivost funkcije sudije i drugih javnih funkcija

Prema Ustavu Crne Gore sudije ne mogu vršiti drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.

Definicija javnog funkcionera, pa time i javne funkcije, data je samo u Zakonu o konfliktu interesa, pa se javnim funkcionerom smatra lice koje se bira neposrednim i tajnim glasanjem, lice koje bira ili imenuje Skupština, lice koje imenuje ili postavlja Vlada i lice koje bira ili imenuje lokalna samouprava.

Studije slučaja pokazuju da **uprkos Ustavom propisane nespojivosti funkcije sudije i drugih javnih funkcija, izvršna i zakonodavna vlast postavlja sudije i na druge javne funkcije.**

3.2.1. Studija slučaja 6: Predsjednik Privrednog suda

Vlada Crne Gore je na sjednici od 01. avgusta 2003. godine donijela Odluku o osnivanju Komisije za koncesije i BOT aranžmane kojom je **imenovala** Dragana Rakočevića, predsjednika Privrednog suda za predsjednika Komisije "koji predstavlja Vladu Republike Crne Gore"¹⁷.

MANS je podnio inicijativu Komisiji za konflikt interesa, ukazujući da Dragan Rakočević, kao sudija, ne može biti imenovan na drugu javnu funkciju od strane izvršne vlasti, a da u svojoj prijavi o prihodima i imovini nije naveo članstvo u Komisiji za koncesije i BOT aranžmane, niti prihod koji je sticao po tom osnovu.

Komisija za konflikt interesa odlučuje da je Dragan Rakočević **prekršio Zakon** o konfliktu interesa, na način što u Izvještaju o prihodima i imovini za 2005. godinu nije naveo tačne podatke, pa se prihod koji je stekao po osnovu članstva u Komisiji za koncesije i BOT aranžmane, a koje nije prijavio, smatra nezakonito stečenim prihodom

„Komisija je utvrdila, da Dragan Rakočević **nije prekršio zakon** članstvom u Komisiji za koncesije i BOT aranžmane jer je Zakonom o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga (čl. 129) određeno da je jedan od četiri stalna člana organa – predsjedavajući i predstavlja Vladu, sudija ili bivši sudija. Ustavna odredba da sudija ne može vršiti „poslaničku i drugu javnu funkciju“ može se primijeniti tek nakon što Ustavni sud utvrdi da je navedena odredba Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga neustavna.“

MANS je još 5. aprila 2007. godine podnio inicijativu Ustavnom sudu za **ocjenu ustavnosti** spornog člana Zakona i odluke o imenovanju, ali odluka još uvijek nije donijeta, pa predsjednik Privrednog suda i dalje nesmetano obavlja i drugu javnu funkciju na kojoj predstavlja izvršnu vlast.

Istog dana, 5. aprila, Vlada je donijela novo Rješenje o imenovanju stalnih članova Komisije za koncesije i BOT aranžmane kojim je **ponovo** imenovala Dragana Rakočevića, predsjednika Privrednog suda za predsjednika Komisije.

¹⁷ Odluka o osnivanju Komisije je objavljena u "Službenom listu RCG, br. 48/03 radi obavljanja poslova utvrđenih Zakonom o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga. Prema Zakonu, ovlašćenja Komisije su da izdaje licence za koncesije, odobrava povlastice za BOT sporazume, određuje dozvoljena uvećanja, umanjenja ili nemijenjanje plativih tarifa, određuje i kontroliše standarde kvaliteta javnih usluga koje se pružaju, unapređuje operativnu efikasnost investicija privatnih investitora, vrši nadzor učinka privatnih kompanija i poštovanje ugovora; obezbjeđuje zadovoljenje klijenata i primanje žalbi; arbitražom rješava sporove sa potrošačima i obezbjeđuje da se adekvatno reaguje po pitanju potreba krajnjih potrošača; izriče sankcije privatnim investitorima ukoliko ne ispunje propisane standarde kvaliteta; obezbjeđuje da se sredstva mogu servisirati; i organizuje i nadgleda javne rasprave.

3.2.2. Studija slučaja 7: Predsjednik Upravnog suda

Skupština je imenovala predsjednika Upravnog suda, Branislava Radulovića na poziciju predsjednika Republičke izborne komisije (RIK).

Prvom odlukom Skupštine donešenom 11. septembra 2002. godine, sudija Radulović je izabran za predsjednika, kao predstavnik vladajuće partije, Demokratske partije socijalista (DPS).

Nakon izmjena Zakona o izboru odbornika i poslanika, članovi RIK-a formalno nisu predstavnici političkih partija, pa Skupština donosi novu odluku u decembru 2003. godine kojom ponovo imenuje Radulovića na poziciju predsjednika i potvrđuje mandat većini drugih članova RIK-a.

На основу чл. 15 и 16 Закона о измјенама и допунама Закона о избору одборника и посланика ("Службени лист РЦГ", број 46/2002), Скупштина Републике Црне Горе, на сједници петог ванредног засиједања у 2002. години, дана 11. септембра 2002. године, донијела је

О Д Л У К У О ИМЕНОВАЊУ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

У стални састав Републичке изборне комисије именују се:

а) За председника БРАНИСЛАВ РАДУЛОВИЋ, дипл. правник (ДПС),
-БРАНКА ЛАКОЧЕВИЋ, дипл.правник, за замјеника (ДПС).

б) За секретара НЕВЕН ГОШОВИЋ, дипл. правник (СНП).

в) За чланове:

1. Владимир Вујовић, дипл. правник (СНП),
-Миомир Вулић, дипл.правник, за замјеника (СНП),

2. Радмила Штурановић, дипл. правник (ДПС),
-Слободан Драговић, дипл. правник, за замјеника (ДПС),

3. Никола Медојевић, дипл. правник (СНС),
-Радош Зечевић, дипл.правник, за замјеника (СНС),

4. проф.др Веселин Павићевић (СДП),
-Ружица Ивановић, дипл.правник, за замјеника (СДП),

5. Владимир Бошковић, дипл.правник (ЈСЦГ),
-Мирјана Кнежевић, дипл.правник, за замјеника (ЈСЦГ),

6. Родољуб Пејовић, дипл.правник, (НС),
-Бранислав Ђупић, дипл.правник, за замјеника (НС),

7. Мехмет Аљоја, дипл.правник (ДУА),
-Бећир Ђокај, дипл.правник, за замјеника (ДУА),

8. Ибрахим Перезај, дипл.правник (ДС у ЦГ),
-Мухарем Авдију, дипл.правник, за замјеника (ДС у ЦГ).

Број 02-2916/2

Подгорица, 11. септембра 2002. године

Скупштина Републике Црне Горе
Председник,
Весна Перовић, с.р.

Odluka Skupštine iz 2002. godine

На основу чл. 29 и 30 Закона о избору одборника и посланика ("Службени лист РЦГ", бр. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02 и 46/02), Скупштина Републике Црне Горе, на другој сједници другог редовног засиједања у 2003. години, дана 18. децембра 2003. године, донијела је

О Д Л У К У О ИМЕНОВАЊУ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

У стални састав Републичке изборне комисије именују се:

1. БРАНИСЛАВ РАДУЛОВИЋ, председник Комисије, БРАНКА ЛАКОЧЕВИЋ, замјеник председника.

2. СЛОБОДАН ДРАГОВИЋ, секретар Комисије.

3. За чланове и замјенике:

1) РАДМИЛА ШТУРАНОВИЋ, члан,
ЉИЉАНА РАДОЊИЋ, замјеник члана,

2) проф. др. ВЕСЕЛИН ПАВИЋЕВИЋ, члан,
РУЖИЦА ИВАНОВИЋ, замјеник члана,

3) ЂОРЂИЈЕ ВУКЧЕВИЋ, члан,
МИРЈАНА БАРОВИЋ, замјеник члана,

4) ДРАГИЊА ПЕРОЧ, члан,
ХАСРЕФ РАДОНЧИЋ, замјеник члана,

5) ТАРИК ГАЦОВИЋ, члан,
ОМЕР МАНЏУКИЋ, замјеник члана,

6) МЕХМЕТ АЉОЈА, члан,
БЕЋИР ЂОКАЈ, замјеник члана,

7) ИБРАХИМ ПЕРЕЗАЈ, члан,
МУХАРЕМ АВДИЈУ, замјеник члана.

Број 02 -2741/2

Подгорица, 18. децембра 2003. године

Скупштина Републике Црне Горе
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.

Odluka Skupštine iz 2003. godine

Po inicijativi MANS-a Komisija je 15. avgusta donijela odluku da „imajući u vidu status i poslove kojim se Republička izborna komisija (RIK) bavi, članstvo predsjednika Upravnog suda Republike Crne Gore u RIK-u nije postupanje suprotno Zakonu o konfliktu interesa“.

Prema navodima Komisije za utvrđivanje konflikta interesa „RIK je stručni organ koji sprovodi postupak izbora odbornika i poslanika, pa imajući u vidu prirodu posla koji vrše, kao i činjenicu da se dužnost ne obavlja profesionalno po ocijeni Komisije članstvo sudije u organima za sprovođenje izbora nije funkcija koja je nespojiva sa sudijskom funkcijom. Takođe, polazeći od odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika, članovi izbornih komisija, pa i RIK, zbog prirode posla koju vrše, nijesu funkcioneri, niti te poslove obavljaju profesionalno, već se radi o licima koja svojom stručnošću treba da omoguće zakonitost izbora“.

MANS 24. avgusta 2006. godine podnosi zahtjev za preispitivanje odluke Komisije ukazujući da:

„U pozitivnoj legislativi jedino Zakon o konfliktu interesa definiše pojam javne funkcije koja je određena isključivo prema načinu imenovanja, a Zakon ni u jednom članu ne daje osnov za razlikovanje profesionalnog od neprofesionalnog obavljanja funkcije, odnosno stručnog od nestručnog obavljanja funkcije.

Znači, u članu 2 stav 2 propisan je samo jedan kriterijum za utvrđivanje statusa javnog funkcionera i to način izbora na funkciju, a ne priroda organa ili način na koji se javna funkcija obavlja.

Obrazloženje Komisije da Branislav Radulović kao predsjednik RIK-a ne obavlja javnu funkciju, jer je to stručna funkcija i ne obavlja se profesionalno je suprotno Zakonu o konfliktu interesa i njenim tumačenjem poslanici i odbornici koji ne obavljaju profesionalnu svoju funkciju, već imaju zasnovan radni odnos negdje drugo, ne bi bili javni funkcioneri, dok bi sudije u isto vrijeme mogle da obavljaju funkciju tužioca ili Ministra pravde za koje se funkcije, takođe zahtijeva određeni stepen stručnosti.

Komisija je dužna da obezbijedi sprovođenje Zakona o konfliktu interesa čije područje primjene je definisano članom 2 Zakona u kome je data i definicija pojma javnog funkcionera, pa prema Zakonu, Komisija nema mandat da svojim odlukama tumači prirodu organa ili opisa poslova u pojedinim institucijama ili tijelima već je dužna da isključivo u odnosu na način izbora i imenovanja odredi da li je lice javni funkcioner.

S obzirom da je imenovanje od strane Skupštine i u jednom i u drugom slučaju način stupanja na funkciju, a da je ono jedina Zakonom propisana odrednica za utvrđivanje javne funkcije, protivzakonita je odluka Komisije kojom se konstatuje da se imenovanjem u jednom slučaju stiče status javnog funkcionera, a u drugom ne.

Prema tome, nesporno je da Branislav Radulović, predsjednik Upravnog suda krši Ustav i Zakon o konfliktu interesa jer obavlja funkciju predsjednika RIK-a bez obzira na to da li tu funkciju obavlja profesionalno ili ne, jer je funkcija predsjednika RIK-a nedvosmisleno javna funkcija i to zbog statusa po osnovu imenovanja.“

Komisija odbija zahtjev za preispitivanje i potvrđuje prvostepenu odluku. MANS je podnio tužbu podnio tužbu protiv odluke Komisije Upravnom sudu koji je odbacio tužbu i presudio da MANS nema pravo da pokreće spor, već to pravo ima samo javni funkcioner na koga se odluka Komisije odnosi.

Vrhovni sud je poništio presudu i konstatovao da MANS ima pravo na drugostепенost postupka¹⁸. Slučaj je u toku.

¹⁸ Detaljnije informacije su date u poglavlju 3.6. Sudska praksa

3.3. Izvještaji o prihodima i imovini

Prema Zakonu o konfliktu interesa za tačnost podataka u izvještaju odgovara javni funkcioner¹⁹, a imovina koju je javni funkcioner ili član njegovog domaćinstva stekao za vrijeme trajanja mandata, a koja nije prijavljena Komisiji ili za koju nema pravni osnov, smatra se nezakonito stečenim prihodom, odnosno imovinom, o čemu Komisija obavještava Državnog tužioca²⁰.

Javni funkcioner je dužan da obavijesti Komisiju o svakoj promjeni u imovini, u iznosu većem od 2.000 eura, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene, a javni funkcioner koji ima vlasnička prava u privrednom društvu dužan je da, u roku od 15 dana od dana stupanja na javnu funkciju, prenese pravo upravljanja na drugo lice ili na posebno tijelo²¹.

Studije slučajeva pokazuju da Komisija za utvrđivanje konflikta interesa različito sprovodi zakon u zavisnosti od javnog funkcionera na kojeg se njihova odluka odnosi.

3.3.1. Studija slučaja 8: Ne postupa po Zakonu, ali ne krši Zakon

MANS je 9. avgusta 2007. godine podnio inicijativu za utvrđivanje konflikta interesa protiv poslanika Mila Đukanovića koji u svom izvještaju o prihodima i imovini nije prijavio vlasništvo njegovog sina nad poslovnim prostorom površine 412 m².

Činjenica da je sin Mila Đukanovića postao vlasnik poslovnog prostora od 412 m² i da te promjene u imovini nisu prijavljene Komisiji su potvrđene Odlukom Komisije:

Datum sticanja vlasništva nad imovinom	24. maj 2007.
Datum upisa vlasništva na ime sina	1. jun 2007.
Rok za prijavu promjena u imovini	16. jun 2007.
Datum podnošenja inicijative MANS-a	9. avgust 2007.
Datum prijave promjena u imovini	9. avgust 2007.

Istog dana kada je podnešena inicijativa MANS-a, Milo Đukanović je prijavio promjene u imovini.

U odgovoru na inicijativu MANS-a, Đukanović ističe da je „*previdio da je, osim godišnjeg Izvještaja o prihodima i imovini, potrebno dostaviti i Izvještaj o promjenama u imovini, zbog čega je propustio da u predviđenom roku o tome obavijesti Komisiju.*”

Komisija u Odluci konstatuje da se sporni poslovni prostor vodi na ime Blaža Đukanovića i navodi “*promjenu u imovini, nastalu 1. juna 2007. godine, Milo Đukanović prijavio je Komisiji 9. avgusta 2007. godine, tj. nakon 15 dana od dana nastanka promjene, čime je postupio po Zakonu, ali ne i u roku propisanom Zakonom.*”

Na kraju, Komisija donosi odluku da Milo Đukanović

- nije prekršio Zakon na način naveden u inicijativi MANS-a (propustio da prijavi imovinu), ali
- nije postupio u smislu člana 8 stav 3 Zakona (prekršio rok za dostavljanje prijave promjene)

¹⁹ Član 9, stav 2 Zakona o konfliktu interesa

²⁰ Član 11 Zakona o konfliktu interesa

²¹ Zakon o konfliktu interesa, član 8, stav 3 i član 15, stav 3

UTVRDJUJE SE:

- 1) da Milo Djukanović, kao javni funkcioner, nije prekršio Zakon o konfliktu interesa na način naveden u Inicijativi MANS-a da u Izvještaju o prihodima i imovini za 2006. godinu nije dao tačne podatke;
- 2) da Milo Djukanović, kao javni funkcioner, nije postupio u smislu člana 8 stav 3 Zakona o konfliktu interesa da o promjeni u imovini za člana porodice obavijesti Komisiju u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Obrazloženje

NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS podnijela je 10. avgusta 2007. godine Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa Inicijativu za utvrđivanje da je Milo Djukanović, poslanik u Skupštini Republike Crne Gore prekršio Zakon o konfliktu interesa na način što u Izvještaju o prihodima i imovini za 2006. godinu nije naveo tačne podatke, jer nije prijavio poslovni prostor površine 412 m² u vlasništvu njegovog sina Blaža, a koji se nalazi u Podgorici u zgradi «Vektra».

Postupajući po inicijativi NVO MANS, Komisija je, u cilju utvrđivanja činjenica i okolnosti potrebnih za donošenje odluke, provela postupak u smislu čl. 22 i 23 Pravila o postupku pred Komisijom za utvrđivanje konflikta interesa, a na sjednici održanoj 17. septembra 2007. godine izvela dokaze uvidom u :

- Prijavu Mila Djukanovića o promjeni u imovini od 9. avgusta 2007. godine;
- Odgovor (izjašnjenje) Mila Djukanovića na Inicijativu NVO MANS od 23. avgusta 2007. godine;
- Ugovor o poklonu nepokretnosti zaključen 24.05.2005 godine;
- Rješenje Uprave za nekretnine – Područna jedinica Podgorica br. 954-101-UP -5769/07 od 1.juna 2007. godine;
- Odgovor Uprave za nekretnine br. 02-3268/2 od 31. 08. 2007. godine;

Komisija je konstatovala i utvrdila:

Poslovni prostor površine 412 m² u Podgorici, zgrada «Vektra», Blažo Djukanović, sin Mila Djukanovića, dobio je na poklon od strica Aca Djukanovića Ugovorom o poklonu OV. br. 17612/07 od 24. maja 2007. godine, a upis na njegovo ime izvršen je 1. juna 2007. godine;

Milo Djukanović prijavio je Komisiji promjene u imovini za člana porodice – sina Blaža poslovni prostor površine 412 m² dana 9. avgusta 2007. godine;

U odgovoru (izjašnjenju) na Inicijativu NVO MANS, Milo Djukanović je istakao da je njegov sin Blažo, od strica dobio na poklon poslovni prostor površine 412 m² Ugovorom o poklonu od 24. maja 2007. godine, ali je previdio da je, osim godišnjeg Izvještaja o prihodima i imovini, potrebno dostaviti i Izvještaj o promjenama u imovini, zbog čega je propustio da u predviđenom roku o tome obavijesti Komisiju;

Poslovni prostor površine 412 m² nije bio u posjedu, niti vlasništvu Blaža Djukanovića u vrijeme kada je Milo Djukanović, otac Blaža Djukanovića, podnio Izvještaj o prihodima i imovini za 2006. godinu, pa tu imovinu i nije mogao prijaviti.

Članom 8 stav 3 Zakona o konfliktu interesa propisano je da je javni funkcioner dužan da obavijesti Komisiju o svakoj promjeni u imovini u iznosu većem od 2.000 € u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Promjenu u imovini, nastalu 1. juna 2007. godine, Milo Djukanović prijavio je Komisiji 9. avgusta 2007. godine, tj. nakon 15 dana od dana nastanka promjene, čime je postupio po Zakonu, ali ne i u roku propisanom Zakonom.

Na osnovu navedenog, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Broj 2012/6

Podgorica, 17. septembar 2007. godine

KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE KONFLIKTA INTERESA

3.3.2. Studija slučaja 10: Svi su jednaki, samo su neki više jednaki od drugih

MANS je 29. avgusta 2007. godine podnio inicijativu Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa da je Milo Đukanović, poslanik u Skupštini Republike Crne Gore prekršio Zakon o konfliktu interesa na način što vrši funkciju izvršnog direktora, osnivača i ovlašćenog zastupnika DOO «Capital investa» i što, po osnovu vlasničkih prava u ovom privrednom društvu, nije prenio pravo upravljanja na drugo lice.

Datum registracije	23. februar 2007.
Rok za prenošenje vlasničkih prava	10. mart 2007.
Datum podnošenja inicijative MANS-a	28. avgust 2007.
Datum prenošenja vlasničkih prava	19. septembar 2007.

Komisija ponovo donosi odluku da Milo Đukanović

- nije prekršio Zakon na način naveden u inicijativi MANS-a (propustio da prenese pravo upravljanja na drugo lice)
- nije postupio u smislu člana 8 stav 3 Zakona (prekršio rok za prenos prava upravljanja)

Komisija u Odluci konstatuje da je Milo Đukanović prijavio je prenos upravljačkih prava 19. septembra 2007. godine, pa je time „postupio u smislu člana 15 stav 3 Zakona o konfliktu interesa, ali ne i u roku predviđenom navedenom odredbom Zakona“.

Članica Komisije, Željka Vuksanović je izdvojila mišljenje i konstatovala da je „neodrživ stav Komisije izrečen u stavu jedan Odluke, da javni funkcioner nije prekršio Zakon o konfliktu interesa“ i da time **„Komisija odstupa od stava koji je usvojila odlučivanjem u pojedinim predmetima koje je ranije rješavala“**.

U slučaju odbornika Skupštine opštine Danilovgrad Veselina Mitrovića, Komisija je odlučila da krši zakon, jer nije u roku od 15 dana od dana stupanja na funkciju prenio prava upravljanja na drugo nepovezano lice. Mitrović je pokrenuo zahtjev za preispitivanje Odluke Komisije u kome je naveo da zbog neupućenosti, a kasnije i zdravstvenih razloga nije izvršio obavezu prenošenja prava upravljanja na drugo lice, ali je to učinio nakon prvostepene odluke Komisije.

Komisija utvrđuje da je Veselin Mitrović naknadno izvršio prenos prava upravljanja i potvrđuje prvostepenu odluku da je Mitrović, kao javni funkcioner, kršio Zakon o konfliktu interesa na način što stupanjem na javnu funkciju nije prenio pravo upravljanja u privrednom društvu na drugo nepovezano lice.

Tri mjeseca kasnije, Komisija konstatuje da Milo Đukanović nije prekršio Zakon, već da je prenio pravo upravljanja nakon roka predviđenog Zakonom.

Đukanović u svom odgovoru navodi da kao izvršni direktor DOO «Capital invest» nije primao platu, p Komisija konstatuje da nema osnova da informiše Državnog tužioca o nezakonitom sticanju prihoda.

Zakon o privrednim društvima propisuje da izvršni direktor mora primati naknadu za svoj rad. Takođe, Milo Đukanović je osnivač i jedini vlasnik kompanije koja je u periodu dok je on bio i izvršni direktor sklopila posao koji joj je donio profit od skoro 8 miliona eura.

MANS je podnio tužbu protiv odluke Komisije. Slučaj je u toku.

Milo Đukanović u intervjuu Hrvatskoj nacionalnoj televiziji, „Nedeljom u 2“ 13. mart 2005.

Pitanje: Kakvo je vaše osobno imovinsko stanje, odnosno jeste li vi materijalno bogat čovjek?

Odgovor Mila Đukanovića: Reći ću vam sledeće: nisam svakako siromašan čovjek i ja sam čovjek koji nikada nije bio siromašan. Znači, ja sam na početku svoje karijere kazao da sam atipičan za ta vremena u kojima je referenca bila poticati iz siromašne, seljačke porodice. Ja nijesam poticao iz takve porodice, jer su moji roditelji, i po jednoj i po drugoj osnovi, bili vrlo imućni ljudi, vrlo imućne porodice i ono što smo radili, kao porodica, od kada smo stasavali, nijesmo troškariili to na šta smo naišli, nego smo to pokušavali da sačuvamo i da oplodimo. Mogu kazati da nijesam siromašan, iako...

Pitanje: Šta to znači, koliko imate recimo, nekretnina ili pokretnina?

Odgovor Mila Đukanovića: Nekretnina, nekretnina nemam. Znači, imam ono što je...

Pitanje: Gdje živite?

Odgovor Mila Đukanovića: Dakle imam, imam stan u kojem živim i to je to, dakle, što imam kao nekretninu. Međutim, kažem, moja porodica je porodica koja je sigurno iznad crnogorskog prosjeka. Na sreću, moji otac i majka su i dalje živi. Dakle, to što imam od imovine je njihova imovina i tako će to biti do kraja njihovog života, a ja svakako ni danas, a ni ubuduće, neću biti siromašan čovjek. Još manje ću biti siromašan čovjek kada počnem da se bavim biznisom. U to sam potpuno uvjeren, jer mislim da ću ova iskustva koja sam stekao u politici itekako dobro znati da valorizujem za ono što će biti moja budućnost.

Pitanje: Koliko ušteđevine imate?

Odgovor Mila Đukanovića: Nemam, nemam ušteđevinu, ni u domaćim, ni u stranim bankama.

Pitanje: A vaša rodbina?

Odgovor Mila Đukanovića: Takođe, moja rodbina nema... ona rodbina za koju ja znam i sa kojom mogu da razgovaram na tu temu. Ovaj, nijesmo mi, dakle, ljudi koji bi virili u tuđe novčanike, ali ako mislite da bi se moja imovina mogla naći na računu moje supruge, mog sina, mog brata, ili moje sestre, varate se, jer niti tu ima moje imovine, a niti ima njihove imovine.

Podgorička kompanija Monte nova, vlasništvo Aca Đukanovića, brata Mila Đukanovića, je 1. novembra 2006. godine kupila 30% akcija Nikšićke banke za oko 2,3 miliona eura. Iako je trećina vlasništva u jedinjoj preostaloj državnoj banci ponuđena na aukcijsku prodaju, jedino je Đukanovićeva firma dala ponudu. Dan nakon što je najveći vlasnik Nikšićke banke postao Aco Đukanović skupština akcionara je donijela odluku o povećanju kapitala banke za oko 90%, na 14,4 miliona eura. Prema analizi završnih računa za 2006. godinu, koju je pripremila Centralna banka, Monte nova je najprofitabilnija crnogorska kompanija u domaćem vlasništvu koja je u 2006. godini ostvarila profit od 8,1 milion eura²².

Kompanija DOO „Capital Invest“ je registrovana 23. februara 2007. godine, a njen jedini vlasnik, izvršni direktor i ovlašćeni zastupnik je Milo Đukanović. DOO „Capital invest“ je sredinom avgusta postala je vlasnik oko sedam odsto akcija Nikšićke banke²³ koje su plaćene milion i po eura, a koje su krajem 2007. godine na berzi vrijedjele skoro 8 miliona više. Tokom iste dokapitalizacije jedan od vlasnika, sa nešto više od jedan odsto, postala je i sestra braće Đukanović, advokat Ana Kolarević koja je svoj dio platila oko 240.000 eura. Uprava za sprečavanje pranja novca je konstatovala da se kompanija Mila Đukanovića zadužila "kod jedne banke iz Londona", a da je transakcija bila regularna²⁴.

²² Dnevni list "Vijesti", 02.11.2006, Dnevni list "Vijesti", 03.11.2006 i Dnevni list "Vijesti", 15.11.2007

²³ Nikšićka banka je nakon kupovine akcija od strane Aca Đukanovića promijenila naziv u "Prva banka Crne Gore"

²⁴ Dnevni list "Vijesti", 15.08.2007, Dnevni list "Vijesti", 18.08.2007

Pitanje: *Kako to da niste ništa uštedjeli u proteklih 15 godina?*

Odgovor Mila Đukanovića: *A zašto mislite da je to neophodno?*

Pitanje: *Pa čovjek obično štedi, vi niste štedjeli?*

Odgovor Mila Đukanovića: *Sve što sam imao sve sam, čitavog života sam, isto tako trošio.*

Pitanje: *U isto vrijeme kažete da niste siromašni. Dakle imate jedan stan, ništa na računu, nije li to malo paradoksalno?*

Odgovor Mila Đukanovića: *Uvjeravam vas, i kada se budem bavio biznisom, poslednje što će me zanimati to je da slažem nekretnine i da slažem novac. Ono što mene zanima, to je kvalitet života. Ja vrlo kvalitetno živim, imam jedan kvalitetan stan, imam standard koji mi obezbjeđuje da mogu da zadovoljim nešto što su moje potrebe. Sjutra, takođe, kada se budem bavio biznisom i kada budem zarađivao onoliko koliko zaista mislim da moje znanje vredi na tržištu, a to danas nije slučaj, takođe ću veoma malo investirati u nekretnine, a potruditi se da obidem još neke destinacije u svijetu koje nisam obišao, da živim kvalitetno sa svojom porodicom. Uopšte ne spadam u ljude koji politiku doživljavaju kao priliku da halapljivo nadoknade nešto što su propustili u mladosti. Ja nisam ništa propustio.*

Pitanje: *Samo stan, ništa više?*

Odgovor Mila Đukanovića: *Pa nisam ni stan propustio. Vrlo sam konformno živio u stanu sa svojim roditeljima, a tada kada sam formirao svoju porodicu onda sam, logično dobio stan....*

Pitanje: *Ne, ovdje se hvatam za vašu prethodnu izjavu, kada kažete ja nisam siromašan, ali imam samo stan. To je čak i za zemlje koje su manje razvijene od Crne Gore, relativno siromašno.*

Odgovor Mila Đukanovića: *Pitanje je doživljaja šta je bogatstvo. Recimo, zvuči malo nelogično, je li tako, da neko ko je u Podgorici, pa još na takvom mjestu, nema recimo neku vikendicu na moru. Ne. I nemam namjeru uopšte da je imam, jer moja filozofija života je drugo. Ja svakog dana za pola sata mogu da budem na moru, a neću da se obavežem da ću svake godine da provedem godišnji odmor u Budvi, nego želim možda da ga provedem u Marbelju.*

Prema podacima iz izvještaja o prihodima i imovini, Milo Đukanović je 2005. i 2006. godine imao ukupna mjesečna primanja u iznosu od 456 eura, a plata njegove supruge iznosila je 500 eura, dok je 2007. godine njegova mjesečna plata 765 eura, a zarada supruge je 712 eura.

Godina	2005	2006	2007			
Vrsta izvještaja	Godišnji izvještaj	Godišnji izvještaj	Godišnji izvještaj	Na dan promjene u iznosu većem od 2.000 evra	Na dan promjene u iznosu većem od 2.000 evra	Na dan promjene u iznosu većem od 2.000 evra
Funkcioner	Milo Đukanović					
Funkcija	PREDSJEDNIK VLADE	PREDSJEDNIK VLADE	POSLANIK U SKUPŠTINI	-	-	-
Nepokretna imovina	STAN U PODGORICI -GORICA C (114 M2 + POTKROVLJE) - DOBIJEN OD VLADE CG (OTKUPLJEN) - NAKNADNIM RENOVIRANJEM INTEGRISAN SA SUSJEDNIM STANOM POVRŠINE - 73 M2 - ČIJI JE VLASNIK ACO ĐUKANOVIĆ. STAN JE VLASNIŠTVO MILA I ACA ĐUKANOVIĆA			ACO ĐUKANOVIĆ UGOVOROM O POKLONU PRENIO SVOJ DIO VLASNIŠTVA NA MILA ĐUKANOVIĆA	-	-
Pokretna imovina	-	-	-	-	-	-
Vlasništvo u privrednim društvima	-	-	"UNIVERZITATS" (25 % - OSNIVAČKI ULOG) PODGORICA DOO" CAPITAL INVEST" - U OSNIVANJU	-	-	DOO PRIMARY INVEST (OSNIVAČ: MILO ĐUKANOVIĆ)
Mjesečna plata	456 EURA	456 EURA	765 EURA	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	-	-	-	-
Bračni drug	Lidija Đukanović					
Nepokretna imovina	-	-	-	-	-	-
Pokretna imovina	" PEŽO 306 "- 1996 GOD		AUDI A- 3- 2006 GOD. (KREDIT) PEŽO -1996 GOD. (PRODATO)	-	-	-
Mjesečna plata	500 EURA	500 EURA	712 EURA	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	-	-	-	-
Dijete	Blažo Đukanović					
Nepokretna imovina	-	-	-	POSLOVNI PROSTOR U VANPRIVREDI - 412 M2 - PODGORICA (OSNOV STICANJA - UGOVOR O POKLONU)	POSLOVNI PROSTOR U VAN PRIVREDI - 47 M2 (OSNOV STICANJA - UGOVOR O POKLONU)	-
Pokretna imovina	-	-	-	-	-	-
Mjesečna plata	-	-	-	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	-	-	-	-

3.3.3. Studija slučaja 9: Četiri zida i krov

MANS je 9. avgusta podnio inicijativu protiv poslanika Svetozara Marovića koji u svom izvještaju o prihodima i imovini nije naveo poslovne i stambene prostore površine 98m², 100m² i 90 m² i 18m² u vlasništvu njegove ćerke.

ODBIJA SE kao neosnovana i nedozvoljena Inicijativa NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, od 10. avgusta 2007. godine, za utvrđivanje da je Svetozar Marović, bivši poslanik u Skupštini Republike Crne Gore prekršio Zakon o konfliktu interesa.

Obrazloženje

NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS podnijela je 10. avgusta 2007. godine Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa Inicijativu za utvrđivanje da je Svetozar Marović, bivši poslanik u Skupštini Republike Crne Gore prekršio Zakon o konfliktu interesa na način što u Izvještaju o prihodima i imovini nije naveo tačne podatke, jer nije naveo stambene i poslovne prostore u vlasništvu njegove kćerke Milene Marović koji se nalaze u Budvi, ul. Dositejeva bb.

Iako se Inicijativa za utvrđivanje kršenja Zakona o konfliktu interesa odnosi na bivšeg poslanika, odnosno javnog funkcionera, Komisija je postupila po Inicijativi i provela postupak u smislu čl. 22 i 23 Pravila o postupku pred Komisijom za utvrđivanje konflikta interesa, u cilju utvrđivanja činjenica o okolnosti potrebnih za donošenje odluke, a na sjednici održanoj 17. septembra 2007. godine izvela dokaze uvidom u:

- Odgovor (izjašnjenje) Svetozara Marovića od 15. avgusta 2007. godine;
- Izvještaj o prihodima i imovini Svetozara Marovića za 2006. godinu;
- Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti zaključen 26. jula 2006. godine između Glendža Duška iz Cetinja, kao prodavca i Marović Milene kao kupca, ovjeren u Osnovnom sudu u Cetinju U Ov. br. 5021/06;
- Sporazum o raskidu Ugovora o kupoprodaji nepokretnosti zaključen od istih stranaka 1. septembra 2006. godine, ovjeren u Osnovnom sudu u Cetinju U Ov. br. 6214/06.
- Odgovor Uprave za nekretnine br. 02-3268/2 od 31. avgusta 2007. godine.

Iz izvedenih dokaza, Komisija je konstatovala da u vrijeme kada je Svetozar Marović kao poslanik podnio Izvještaj o prihodima i imovini njegova kćerka Milena Marović nije bila vlasnik nekretnina (stambeni i poslovni prostor), pa ih i nije mogao navesti u svom Izvještaju. Konstatujući da Svetozar Marović od 4. aprila 2007. godine nije javni funkcioner, a imajući u vidu da se i Inicijativom od 10. avgusta 2007. godine pokreće postupak protiv bivšeg javnog funkcionera, Komisija je, saglasno ranije zauzetom stavu iz konačne odluke br. 1688/6 od 25. maja 2007. godine, odlučila da odbije Inicijativu kao neosnovanu i nedozvoljenu, a ne da retroaktivno utvrđuje da li je ili nije bivši javni funkcioner prekršio Zakon o konfliktu interesa.

Na osnovu navedenog, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Broj 2011/4
Podgorica, 17. septembar 2007. godine

KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE KONFLIKTA INTERESA

Pouka o pravnom lijeku:

 PREDSJEDNIK
Slobodan Leković

U Odluci Komisija konstatuje da u vrijeme kada je Svetozar Marović kao poslanik podnio izvještaj o prihodima i imovini, njegova ćerka nije bila vlasnik spornih nekretnina, jer ih je nešto više od mjesec dana nakon kupovine, prodala istoj osobi od koje ih je kupila.

U međuvremenu, Marović nije prijavio niti promjene u imovini nastale po osnovu kupovine stanova, niti promjene u prihodima nastale njihovom prodajom, niti je prijavio uštedevinu kojom bi finansirao kupovinu spornih nekretnina.

Datum sticanja vlasništva nad imovinom	26.jul 2006.
Rok za prijavu promjena u imovini	10. avgust 2006.
Datum prodaje nekretnina	1. septembar 2006.
Rok za prijavu promjena u prihodima	15. septembar 2006.

Komisija navodi da Svetozar Marović od 4. aprila 2007. godine nije javni funkcioner, te odbija inicijativu kao neosnovanu i nedozvoljenu „a ne da retroaktivno utvrđuje da li je ili nije bivši javni funkcioner prekršio Zakon.“

Izvod iz intervjua Svetozara Marovića u emisiji „Živa istina“ emitovanom na televiziji „IN“

Pitanje: Zakon kaže da javni funkcioneri treba da prijave svoju imovinu. Ukoliko je tačno ono što smo imali prilike da pročitamo u novinama, vi ste zaboravili da prijavite ni manje ni više nego tri stana i poslovni prostor koji se vode na jednog člana vaše porodice, a i Aristotel bi se složio da u državi u kojoj je prosječna plata 350 eura, imati tri stana i poslovni prostor je skoro bogatstvo.

Odgovor Svetozara Marovića: Drago mi je što ste postavili to pitanje. Dakle, to nije istina, nije tačno, ja sam već pismeno reagovao i objasnio da, na žalost, nema tih stanova. Ja bih volio da ih ima, doista. Nadam se da ću ih uskoro imati i to legalno, prijavljeno, platiti porez za godinu dana, dvije, vidjeću, ako odlučim da ulažem svoj novac i kapital u stanove, iako mislim da je to glupo.

Prvo, tačno je da u jednom dijelu Budve postoje četiri zida i jedan krov, ne postoji ništa drugo osim početka izgradnje jednog jedinstvenog građevinskog objekta, koji bi možda mogao da ima, ako smijem tako reći, kuhinju, nekoliko soba i možda u neka podjela po kvadratima da bude takva. Ali to je bilo moje nekoliko... ne moje nego moje ćerke, na nju je to bilo, nekoliko možda desetina dana.

Mi smo to kupili prije jedno dvije godine, godinu i po, i onda kad smo se suočili malo preciznije koliko treba investirati, s obzirom da ja živim još uvijek u stanu od 82 m2, možete svi doći... pozivam sve nevjerne da dođu samnom, da pogledaju, da vide, mogu da ih odvedem i na ovaj objekat.

Članak iz dnevnog lista „Vijesti“, 27. oktobra 2007. godine:

Popularni Budvanin preko svoje firme Moninvest kupio 2,2 odsto akcija Prve banke za pola miliona eura:

Marović za dan zaradio 3 miliona

Podgorica - Kompanija Moninvest iz Budve, čiji je suvlasnik potpredsjednik DPS-a Svetozar Marović, kupila je 2,2 odsto akcija Prve banke za pola miliona eura - saznaju "Vijesti".

Posao je sklopljen u takozvanoj zatvorenoj emisiji akcija (dokapitalizaciji) koja ne prolazi kroz berzu, zbog čega podaci nijesu dostupni javnosti.

Kada se radi o zatvorenoj dokapitalizaciji, kupac je unaprijed poznat, a akcije se prenose na njegovo ime nakon uplate potpunog iznosa na račun banke, što je dozvoljeno prema crnogorskim propisima.

Kompanija Moninvest sa sjedištem u Budvi, čiji je vlasnik pored Marovića i Dragan Sekulić, kupila je 3.920 akcija Prve banke za pola miliona eura, ili 127 eura po akciji, koliko iznosi nominalna

Istovremeno, taj objekat koji smo kupili od konkretnog, ranijeg vlasnika, samo možda mjesec dana kasnije, mi smo vratili za isti uloženi novac, jer smo procijenili da nam je neisplativo ulagati sredstva da bi taj objekat priveli namjeni. Znači, isti ugovor o kupovini i isti ugovor o raskidu kupovine je dostavljen Komisiji za konflikt interesa i vjerujem da će ona to blagovremeno, kad dođe to na red, objasniti.

Ja ne želim da se takmičim po novinama, da demantujem sve one koji svaki dan izmisle neku istinu ili je loše protumače, ako smijem tako reći. Mislim da je naša obaveza da kažemo istinu i ja sam tu istinu dostavio Komisiji za konflikt interesa...

Pitanje: *Da li ste upisali podatke o vrijednosti automobila Vašeg sina?*

Odgovor Svetozara Marovića: *Moj sin ima automobil. Taj automobil je Mercedes, džip Mercedes koji je kupljen na lizing. On je bio odbojkaš, on je imao neka svoja primanja, danas se bavi svojim poslom, ima svoje poslove i ima svoje prihode i on je već svoj čovjek. Ima dvadeset i nešto godina, 24-5 godina i on trenutno ne živi niti samnom, niti sa mojom suprugom, ni sa ćerkom.*

On ima svoj život, svoje poslove, ali oko automobila, pošto je to vjerovatno interesantno, jeste tako. Znači, svako može to takođe da provjeri, da ode da vidi kako se kupio taj automobil, koliko košta rata, koliko je uplaćeno, kao i stotine drugih ljudi koji kupuju ta kola na sličan način. Zašto je on baš kupio taj automobil, moram priznati je stvar vjerovatno ličnog izbora, ličnog ukusa, možda se to nekome dopada ili ne dopada. On je igrao odbojku i odlučio je da napusti odbojku zato što je te desetine hiljada eura koje je godišnje imao od odbojke smatrao nedovoljnim za ono što on može da učini.

Sada ima jedan klub svojih prijatelja, njegove generacije i malo starijih, koji se bave gradnjom i mislim da ću ja uskoro u njemu moći da vidim dobrog zajmodavca za neke moje poslove.

vrijednost. Moninvest je osnovan 2002. a Marović je formalno postao suvlasnik polovinom ove godine.

Akcije Prve banke na berzi vrijede oko 900 eura, što znači da je svaki učesnik u dokapitalizaciji unaprijed dobitnik.

Tako je i Marovićeva firma, prema tržišnoj cijeni akcija, odmah zaradila oko tri miliona eura.

Potpredsjednik DPS-a je i član Odbora direktora HTP Budvanska rivijera i Barska plovidba iz Bara.

Pored Marovića, u zatvorenoj dokapitalizaciji, akcije Prve banke kupile su dvije firme i više fizičkih lica među kojima i članovi Upravnog odbora Vuk Rajković i Goran Rakočević, ali u mnogo manjim iznosima.

Nekoliko mjeseci prije potpredsjednika DPS-a, i lider te partije Milo Đukanović, preko firme Capital invest, postao je vlasnik oko sedam odsto akcija Prve banke koje je takođe preko dokapitalizacije platio milion i po eura.

Đukanovićev udio, prema aktuelnim cijenama na berzi, vrijedi oko 10 miliona.

Najveći vlasnik banke inače je kompanija Monte nova Aca Đukanovića sa blizu 30 odsto akcija.

Akcionari Prve banke su i kompanije Elektroprivreda, Lovćen osiguranje, Maprenat, Global, Stadion, HTP Fjord, Comersa, Rudnici boksita, Monte adria broker...

3.4. Obavljanje drugih poslova

Zakonom o konfliktu interesa je propisano da javni funkcioner može obavljati i drugi posao, ukoliko Komisija prethodno ocijeni da se time ne prouzrokuje konflikt interesa i uz saglasnost organa koji ga je izabrao, odnosno imenovao, dok je funkcioner dužan da prijavi sticanje prihoda po osnovu obavljanja drugog posla.

Zakon dozvoljava javnim funkcionerima, osim članovima Vlade, sudijama i tužiocima, da budu u upravnom odboru po jednog privrednog društva u kome je vlasnik država, odnosno jedinica lokalne samouprave, pri čemu su dužni da tu funkciju i prihode koje stižu po tom osnovu prijave Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa.

3.4.1. Studija slučaja 12: Članstvo u upravnom odboru „nepostojećeg“ preduzeća

MANS je 21. juna 2006. godine podnio inicijativu protiv dr Radonje Minića, pomoćnika ministra ekonomije za rudarstvo i geologiju zato što obavlja poslove koji su nespojivi sa njegovom javnom funkcijom. Minić je u tom periodu bio član odbora direktora AD "Željezara" Nikšić i AD „Boksiti“ Cetinje, kompanije koja se bavi eksploatacijom rude boksita, a bio je i član tenderske komisije za privatizaciju konkurentne kompanije AD Boksiti Nikšić.

Kao pomoćnik ministra, Minić donosi odluke kojima direktno može da utiče na finansijske interese AD "Boksiti" – Cetinje u čijem je odboru direktora, kako kroz davanje koncesija i kontrolu, tako i kroz eliminisanje konkurentskih firmi. On učestvuje u obradi zahtjeva za davanje koncesija i predlaže Vladi da donese odluke i zaključi ugovore o koncesijama za eksploataciju rude, prati realizaciju ugovora o koncesijama i vrši godišnji obračun koncesione naknade, kao i poslove inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem zakona u oblasti rudarstva.

Minić je Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa prijavio samo članstvo u odboru direktora Željezare Nikšić u kojoj ima i akcije, a sakrio je činjenicu da je predsjednik odbora direktora AD Boksiti Cetinje. Pored toga, Minić je "zaboravio" da prijavi i prihode koje stiže po tom osnovu.

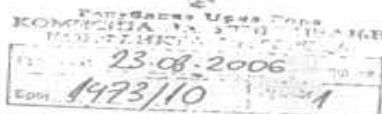
S obzirom da Zakon o konfliktu interesa sve prihode javnih funkcionera koji nisu prijavljeni Komisiji tretira kao nezakonito stečene, MANS je zatražio od Komisije da o nezakonitom sticanju prihoda obavijesti Vrhovnog državnog tužioca.

Komisija za utvrđivanje konflikta interesa je 15. avgusta donijela odluku da je dr Radonja Minić kršio Zakon o konfliktu interesa, obavljajući i dužnost člana Odbora direktora u A.D. «Boksiti» Cetinje. Komisija takođe konstatuje da za članstvo u tom odboru direktora Minić nije primao naknadu, pa i nije mogao prijaviti prihod po tom osnovu.

Radonja Minić, nezadovoljan odlukom Komisije, podnosi zahtjev za njeno preispitivanje u kome ističe da ne krši Zakon jer je:

- „preduzeće AD Boksiti tako reći „nepostojeće“ preduzeće samo formalno evidentirano
- „preduzeće AD Boksiti bez posjedovanja bilo kakvih sredstava za rad, bez objekata, bez zaposlenih radnika (samo dva evidentirana), bez bilo kakvih prihoda i apsolutno ništa ne radi i to ne samo sada već punih osamnaest godina, a prema nekim sadašnjim naučnim i stručnim saznanjima pitanje je hoće li i kada i ubuduće proraditi. Preduzeće posjeduje samo zemljište koje je kamenjar i šikara...”

ŽALBA

Podnosim žalbu na ODLUKU br.1473/8 koju je donijela Komisija za utvrđivanje konflikta interesa na sjednici 15.08.2006.godine i predlažem da je poništite jer je donijeta formalno bez uvažavanja realnih činjenica i stvarnog stanja.

Stavlja mi se na teret da sam bio član Odbora direktora preduzeća "Boksiti" Cetinje koje je tako reći "nepostojeće" preduzeće samo formalno evidentirano. Podsjećam Komisiju da nije cijenila i činjenice: da je preduzeće "Boksiti" Cetinje bez posjedovanja bilo kakvih sredstava za rad, bez objekata, bez zaposlenih radnika (samo dva evidentirana), bez bilo kakih prihoda i apsolutno ništa ne radi i to ne samo sada već punih osamnaes godina, a prema nekim sadašnjim naučnim i stručnim saznanjima pitanje je hoće li i kada i u buduće proraditi. Preduzeće posjeduje samo zemljište koje je kamenjar i šikara u rejonu Bijelih poljanja i u dubini na nekoliko mjesta evidentiran je još nedovoljno istražen uglavnom prema sadašnjim saznanjima nekvalitetni boksit. Sve do početka ove godine preduzeće je bilo u stečaju. Pa, zar je članstvo u odboru direktora takvog takozvanog preduzeća konflikt interesa? Moje jedino interesovanje za "Boksiti" Cetinje je iz stručno-profesionalnog razloga.

Smatram da nema nikakvog zakonskog ni moralnog prekršaja ako bez ikakve materijalne naknade mogu da doprinesem ili pomognem da otpočne da radi ovo preduzeće koje je skoro dvije decenije nepostojeće. Prvi put sam saznao iz sredstava javnog informisanja da se i to kvalifikuje kao konflikt interesa. Imajući u vidu to i Odluku koju ste Vi donjeli neshvatljivo mi je da je takvo moje shvatanje i razumjevanje zabluda.

Komisija je morala cijeniti i činjenicu da se zakon o konfliktu interesa primjenjuje odnečavno, a i njegovo tumačenje je u djelu nejasno pa i u djelu funkcije pomoćnika ministra, a kvalifikacija "bio je u konfliktu interesa" je selektivno tendocijna ako se ima u vidu od početka primjene zakona.

Ako sam i bio u konfliktu interesa, kao što je okvalifikovala Vaša Komisija u svojoj Odluci, morali ste cijeniti i činjenicu da sam odmah podnio ostavku kada sam saznao da se moje učesće u odboru direktora i takvog preduzeća tumači kao

konflikt interesa. Komisija je takođe morala cijeniti i činjenice: da sam bio član odbora direktora tog preduzeća svega tri mjeseca i da za to nijesam dobio nikakvu materijalnu naknadu, i činjenicu da u vrijeme postupka i donošenja Vaše Odluke ja nijesam bio član odbora direktora "Boksita" Cetinje niti u konfliktu interesa.

Očekujem da će te s pažnjom razmotriti ovu žalbu i po mom ubjeđenju ovaj moj jedinstven slučaj, a uvažavajući činjenice i stvarno stanje poništiti Odluku ranije donešenu.

Podgorica, 21.08.2006 godine

Prilog: Ostavka na članstvo
u odboru direktora

PODNOŠILAC ŽALBE

Dr Radonja Minić

Sa preduzećem za koje Minić kaže da je "nepostojeće", Ministarstvo ekonomije u kome je Minić resorni pomoćnik ministra, je godinu dana prije pokretanja inicijative zaključilo ugovor o produženju prava na eksploataciju boksita.

Република Црна Гора
МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ

Број: 01.993,

Подгорица, 20.03.2006 год.

2006 20 03

04:00

1. Vlada Republike Crne Gore – Ministarstvo ekonomije (u daljem tekstu "Davalac koncesije") koje zastupa ministar mr Predrag Bošković, s jedne strane

2. Akcionarsko društvo "Boksiti" – Cetinje (u daljem tekstu "Koncesionar"), koje zastupa izvršni direktor Dragoljub Radonjić, s druge strane

Dana _____ 2006. godine, u Podgorici, zaključili su

UGOVOR

o produženju prava na eksploataciju bijelog boksita na ležištima "Ravna aluga", "Trebovinski pod" i "Poljane", Opština Cetinje

Član 22

Ovaj ugovor stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od 01.01.2006. godine.

DAVAOCA KONCESIJE

mr Predrag Bošković

ZA KONCESINARA

Dragoljub Radonjić

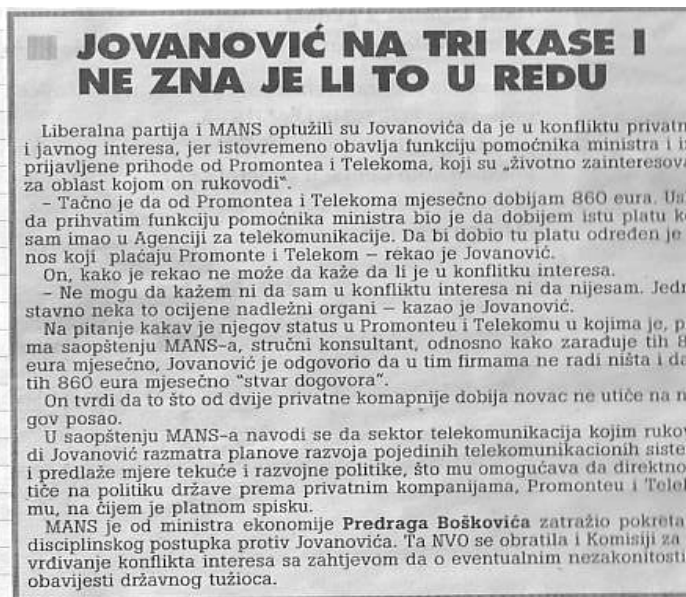
Komisija za konflikt interesa usvaja zahtjev za preispitivanje i donosi odluku da je Minić kršio Zakon do 22. juna 2006. godine, dan nakon podnošenja inicijative MANS-a, kada je podnio ostavku na dužnost člana Odbora direktora A.D. „Boksiti“ Cetinje, čime je otklonio postupanje suprotno Zakonu o konfliktu interesa.

Komisija konstatuje da za članstvo u tom odboru direktora Minić zvanično nije primao naknadu, pa i nije mogao prijaviti prihod po tom osnovu.

3.4.2. Studija slučaja 13: Sponzori bez računa

MANS je Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa podnio inicijativu protiv Dejana Jovanovića, pomoćnika ministra ekonomije za sektor telekomunikacija koji je u isto vrijeme i stručni saradnik i u telekomunikacionim kompanijama, Promonte-u i u Telekom-u, za šta prima naknadu od ukupno 860 eura mjesečno.

Sektor telekomunikacija na čijem čelu je Jovanović između ostalog razmatra planove razvoja pojedinih telekomunikacionih sistema i predlaže mjere tekuće i razvojne politike, što mu daje mogućnost da direktno utiče na politiku države prema privatnim kompanijama, Promonte-u i Telekomu, na čijem platnom spisku se nalazi, a čiji ekonomski interes je nesumnjivo suprotan interesima građana, kao potrošača.

U komentaru datom povodom inicijative, Dejan Jovanović navodi:

"Tačno je da od Promontea i Telekoma mjesečno dobijam 860 eura. Uslov da prihvatim funkciju pomoćnika ministra bio je da dobijem istu platu koju sam imao u Agenciji za telekomunikacije. Da bi dobio tu platu određen je iznos koji plaćaju Promonte i Telekom."

"Ne mogu da kažem ni da sam u konfliktu interesa ni da nijesam. Jednostavno neka to ocijene nadležni organi."

"U tim firmama ne radim ništa i tih 860 eura mjesečno je stvar dogovora. To što od dvije privatne kompanije dobijam novac ne utiče na moj posao."²⁵

Komisija za utvrđivanje konflikta interesa donosi odluku da Jovanović ne krši Zakon i konstatuje:

„Ocjenom izvedenih dokaza, Komisija je utvrdila da Dejan Jovanović, pomoćnik ministra ekonomije, kao javni funkcioner, ne krši Zakon o konfliktu interesa primajući naknadu kao stručni saradnik od telekomunikacionih operatera Promonte i Telekom. Zakon o konfliktu interesa ne predviđa zabranu, odnosno postupanje suprotno zakonu da javni funkcioner obavlja i drugi posao i po tom osnovu prima naknadu, ali je dužan da naknadu prijavi kao prihod, što je imenovani i uradio.“

²⁵ Dnevni list „Vijesti“, 05.12.2007

Kako dokazati da ne postoji veza između činjenice da vlasnici mreža mobilne telefonije plaćaju pomoćnika ministra ekonomije zaduženog za telekomunikacije i fakta da Crna Gora još nema trećeg operatera mobilne telefonije. Da bude jasno: ne postoji ni jedna indicija da su te stvari u vezi, ali je sama priroda ovakvih finansijskih aranžmana dovoljna za sumnju

3.5. Prijavljivanje poklona

Prema Zakonu o konfliktu interesa, javni funkcioner je dužan da u roku od 15 dana prijavi poklon čija je vrijednost viša od 50 eura, pri čemu on postaje državna imovina.

Imovina koju je javni funkcioner stekao za vrijeme trajanja mandata, a koja nije prijavljena Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa, smatra se nezakonito stečenom o čemu Komisija obavještava državnog tužioca.

Od stupanja na snagu Zakona do kraja 2007. godine, od preko 1800 javnih funkcionera, samo devet je prijavilo poklone veće vrijednosti od 50 eura.

Ime i funkcija	Datum prijavljivanja	Broj i vrsta prijavljenih poklona
Kankaraš Miodrag, predsjednik Opštine Tivat	14. 11. 2006.	1, naliv pero
Vesna Medenica, Vrhovni državni tužioc	24. 01. 2007.	1, stoni sat
Filip Vujanović, Predsjednik Republike	- 09. 11. 2007.	21, - 6, -
Slobodan Leković, predsjednik Komisije za konflikt interesa	15. 01.2007. 01. 10. 2007.	1, umjetnička slika 1, uramljena aplikacija
Rajko Kuljača, predsjednik Opštine Budva	28. 02. 2007.	1, ručni sat
Ljubiša Krgović, predsjednik Savjeta Centralne banke	28. 02. 2007.	1, umjetnička slika
Ranko Krivokapić, predsjednik Ustavotvorne Skupštine	25. 05. 2007.	2, umjetnička slika
Željko Šturanović, Predsjednik Vlade	13. 09. 2007.	1, skulptura
Predrag Sekulić, ministar kulture, sporta i medija	12. 10. 2007.	9, -

3.5.1. Studija slučaja 14: Ja tebi firmu, ti meni?

Gradonačelnik Tivta, Dragan Kankaraš je bio prvi javni funkcioner koji je 14.11.2006. godine Komisiji prijavio poklon veće vrijednosti. U pitanju je zlatno naliv-pero marke "Cartier" koje je Kankaraš dobio na poklon od kanadskog milijardera Pitera Manka, prilikom potpisivanja ugovora o prodaji tivatske kompanije "Arsenal".

Ugovor o prodaji Arsenala kompaniji PM sekjuritis u vlasništvu Pitera Manka potpisan je 28.10.2006. godine, a poklone su, pored Kankaraša dobili i drugi članovi tenderske komisije i tadašnji predsjednik Vlade, Milo Đukanović²⁶, ali oni do kraja 2007. godine nisu prijavili primljene poklone.

²⁶ Dnevni list „Vijesti“, 25.01.2007

3.5.2. Studija slučaja 15: Rusko-crnogorski prijateljski darovi

U januarском broju magazina "Index" objavljen je intervju sa Vesnom Medenicom, Vrhovnim državnim tužiocem, ilustrovan ličnim i porodičnim fotografijama, među kojima je i fotografija sata uz koju je navedeno da je riječ o "poklonu od ruskog tužioca".

Nakon inicijative upućene Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa da provjeri okolnosti pod kojima je Medenica dobila na poklon sat, gdje se tačno trenutno nalazi, kolika je njegova vrijednost i da li je evidentiran kod Komisije, Vesna Medenica je saopštila medijima da sat koji je dobila od ruskog kolege nije poklon javnom funkcioneru, već da je riječ o prijateljskom daru koji bi prijavila Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa da ima visoku vrijednost.

*"Taj sat sam dobila kao Vesna Medenica, a na kao vrhovni tužilac. Ruski tužilac mi je tada rekao: U meni uvijek imate iskrenog prijatelja i ovo je uspomena od mene. Sat nema marku, nije zlatan ni srebrn, to je običan zanatlijski filigrant i suvenir. Da ima visoku vrijednost prijavila bih ga."*²⁷

Nakon inicijative podnešene početkom 2007. godine, Medenica je dostavila Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa sat koji je dobila na poklon od svog ruskog kolege²⁸, a predsjednik Komisije je naveo da ne zna na koji način će utvrditi vrijednost sata²⁹.

Sporni sat je još uvijek u posjedu Komisije koja nije našla način da procijeni njegovu vrijednost.³⁰

²⁷ Dnevni list "Vijesti", 19.01.2007

²⁸ Dnevni list "Vijesti", 25.01.2007

²⁹ Dnevni list "Vijesti", 26.01.2007

³⁰ Dnevni list „Dan“, 22. 11. 2007.